

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2011

KANDIDAAT: VAN, NAAM

REKENINGKUNDE

ANTWOORDEBOEK

VRAAG	MAKSIMUM PUNTE	PUNTE BEHAAL	MODERATOR
1	45		
2	65		
3	90		
4	40		
5	25		
6	35		
TOTAAL	300		

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 22 bladsye.

Laat hierdie bladsy blanko.

VRAAG 1**BANK- EN KREDITEUREVERSOENING****(45 punte ; 27 minute)****1.1 Bankversoening en Interne beheer**

- 1.1.1 Ontleed die onderstaande transaksies onder die opskrifte wat in die tabel voorsien word. Vul net die bedrae in (op die tabel gegee) en maak 'n regmerkie in die "GEEN INSKRYWING" kolom indien nodig.

NR	INSKRYWINGS IN DIE BOEKE VAN DIE ONDERNEMING			INSKRYWINGS IN DIE BANKVERSOENINGSTAAT		GEEN INSKRYWING (MAAK 'n MERK)
	JOERNAAL	BANKREKENING IN ALGEMENE GROOTBOEK		DEBIET (Verminder) Bedrag	KREDIET (Vermeerder) Bedrag	
		DEBIET	KREDIET			

12

- 1.1.2 Die eienaar is bekommerd oor die groot uitstaande deposito. Hy voel dat dit aanleiding kan gee tot wanbestuur en bedrog. Maak 'n voorstel om toekomstige groot uitstaande bedrae te voorkom.

2

- 1.1.3 Die klerk, in beheer van kontantbestuur, voel dat die opstel van 'n bankversoeningstaat elke maand 'n vermorsing van tyd is. Verduidelik waarom die versoening van die bankrekening met die bankstaat 'n uitstekende hulpmiddel vir interne beheer is.

4

1.2 Krediteure

1.2.1 ALGEMENE GROOTBOEK VAN LEX UITRUSTERS
BALANSSTAATREKENINGE

KREDITEUREKONTROLE (B9)

14

1.2.2 VERSOENING VAN REKENINGE

		KREDIET	
KREDITEURE SE BALANSE OP 30 SEPTEMBER 2010			
AA Handelaars	6 227		
ABC Handelaars	4 160		
Rama Vervoerders	940		
RR Dienste	3 480		
A. Dhamoo	5 530		
R. Vee	1 113		
TOTAAL	21 450		

13

45

VRAAG 2**VERVAARDIGING**

(65 punte ; 39 minute)

2.1

2.1.1 **PLASCO BK****PRODUKSIEKOSTESTAAT VIR DIE SES MAANDE GEËINDIG OP
31 AUGUSTUS 2010**

	NOTAS	BEDRAG
Direkte materiaalkoste	1	
Direkte arbeidskoste	2	
PRIMÊRE KOSTE		
Fabrieksbokoste	3	
TOTALE VERVAARDIGINGSKOSTE		
Goedere-in-bewering (Halfklaargoedere)		
KOSTE VAN PRODUKSIE VAN KLAARPRODUKTE		

10

NOTAS TOT DIE FINANSIËLE STATE

1.	Direkte materiaalkoste	

7

2.	Direkte arbeidskoste	

3

3.	Fabrieksbokoste	

12

(a) Bereken die aantal eenhede verkoop.

3

(b) Bereken die verkoopprijs per eenheid verkoop (alle eenhede is teen dieselfde prys verkoop).

3

(c) Bereken die eenheidskoste van produksie per voltooide item.

2

2.2

2.2.1

(a) Koste van verkope

2

(b) Direkte Arbeidskoste

2

(c) Direkte materiaalkoste per eenheid

2

2.2.2 Gee 'n moontlike rede vir die verandering in die Materiaalkoste per eenheid vir die afgelope twee jaar.

2

2.2.3

- (a) Bereken die gelykbreekpunt van die aantal eenhede vir 2010.
(Toon alle berekeninge om deelpunte te verdien.)

9

- 2.2.4 Kan die besigheid tevrede wees met die aantal eenhede wat vervaardig is? Motiveer.

4

- 2.2.5 Die besigheid het die jaar 'n netto-verlies gemaak. Deur gebruik te maak van die gegewe inligting, maak TWEE voorstelle hoe die besigheid hul winsgewendheid kan verbeter.

4

VRAAG 3**MAATSKAPPYE – FINANSIËLE STATE****(90 punte ; 54 minute)**

3.1

3.1.1 Bereken die ontbrekende syfers gemerk **A** tot **E**. (Berekeninge moet getoon word om deelpunte te verdien.)

A	Totale Ekwiteit en Laste	(2)
B	Handels- en ander betaalbare bedrae	(3)
C	Handelskrediteure	(3)
D	Aandeelhoudersbelang	
E	Behoue Inkomste	(4)

16

3.1.2 Tussentydse dividendeis gedurende Desember 2009 verklaar en betaal. Bereken die **tussentydse dividende** gedurende die jaar betaal.

6

3.1.3 Bereken die **totale bedrag aan SAID betaal** ten opsigte van inkomstebelasting en wat in die Kontantvloeistaat sal verskyn.

5

3.1.4 VERSOENING VAN WINS VOOR BELASTING EN KONTANT UIT BEDRYWIGHEDE GEGENEREER

Netto-inkomste voor Belasting	
Aansuiwerings ten opsigte van:	
Waardevermindering	
Rente uitgawe	
Veranderings in Bedryfskapitaal	
Voorraad/Inventarisse	
Debiteure en ander ontvangbare bedrae	
Krediteure en ander betaalbare bedrae	

17

- 3.1.5 Gedurende die jaar is 'n nuwe voertuig vir **R970 000** op krediet aangekoop.
Ou toerusting is teen drawaarde vir kontant verkoop.
Bereken die **opbrengs** met die verkoop van die toerusting.

6

- 3.1.6 Op 31 Januarie 2010, is addisionele aandele uitgereik.
Bereken die verkoopprijs (per aandeel) van die addisionele aandele.

6

3.2 Verhoudingsanalise en interpretasie

3.2.1 Bereken die persentasie winsopslag vir 2010.

4

3.2.2 Die onderneming het vir 'n winsopslag van 150% gemik. Gee TWEE redes waarom die onderneming moontlik nie hierdie winsopslag bereik het nie.

4

3.2.3 Is die onderneming **solvent op 28 Februarie 2010**? Motiveer jou antwoord deur van die gepaste verhouding gebruik te maak.

6

3.2.4 Bereken die **Skuld : Aandeelhoudersverhouding** op 28 Februarie 2010. Lewer kommentaar op die graad van die risiko wat die onderneming ondervind deur te verwys na die neiging van die een jaar na die ander.

6

3.2.5 Bereken die **Vuurproefverhouding** op 28 Februarie 2010. Lewer kommentaar op die likiditeitsposisie van die onderneming deur te verwys na die Bedryfs- en Vuurproefverhoudings.

7

3.2.6 Bereken hoe lank kan die onderneming verwag dat die voorraad voorhande op 28 Februarie 2010 sal hou. Gebruik die gemiddelde voorraad om die finansiële aanwyser te bereken.

5

3.2.7 Verwys na **3.2.5 en 3.2.6**. Lewer kommentaar oor die onderneming se hoeveelheid voorraad voorhande, deur in gedagte gehou word dat hierdie 'n klerewinkel is.

2

90	
----	--

VRAAG 4**VOORRAADWAARDERING, INTERNE BEHEER (40 punte ; 24 minute)**

4.1

4.1.1 Bereken die waarde van die eindvoorraad op 28 Februarie 2010 deur gebruik te maak van die EIEU-metode.

8

4.1.2 Bereken die waarde van eindvoorraad op 28 Februarie 2010 deur gebruik te maak van die geweegde gemiddelde-voorraadwaarderingsmetode. (*Rond tot die naaste rand af.*)

5

4.1.3 Sou dit eties van die eienaar wees om die voorraadwaarderingsmetode hierdie jaar te verander? Verskaf 'n rede vir jou antwoord.

3

4.1.4

ALGEMENE GROOTBOEK VAN NOVO-HANDELAARS
HANDELSVOORRAADREKENING (B6)

2009 Mar	1	Saldo	a/ b	11 000					
Jun	30	Krediteure- kontrole		52 200					
Okt	31	Krediteure- kontrole		68 400					
2010 Feb	28	Krediteure- kontrole		18 150					

9

4.1.5 Bereken die Bruto-wins vir die jaar.

3

4.2 Etiek en Interne beheer

4.2.1 Identifiseer DRIE terreine van swak bestuur wat deur die artikel uitgewys word.

6

4.2.2 Verduidelik hoe interne beheer verbeter kan word sodat toekomstige probleme van dieselfde aard verhoed kan word. (Drie punte)

6

40	
----	--

VRAAG 5**VASTE BATES en BTW****(25 punte ; 15 minute)**

5.1

	VOERTUIG	TOERUSTING
Kosprys (1 Julie 2009)	180 000	96 000
Opgehoopte waardevermindering (1 Julie 2009)	(56 000)	(34 000)
DRAWAARDE (1 Julie 2009)	124 000	62 000
Bewegings:		
Aankope teen kosprys	*	*
Verkope teen drawaarde	*	0
Waardevermindering vir die jaar	*	*
DRAWAARDE (30 Junie 2010)	160 750	76 100
Kosprys (30 Junie 2010)	*	124 500
Opgehoopte waardevermindering (30 Junie 2010)	*	(48 400)

5.2 BTW

5.2.1 BEREKENINGE:

(10)

VERDUIDELIKING AAN MEV. NABO

(3)

13

25

VRAAG 6**KONTANTBEGROTING****(35 punte ; 21 minute)**

6.1 Bereken die totale verkope vir Augustus.

3

6.2 Voltooi die Debiteure-invorderingskedule om slegs die ontvangste van debiteure gedurende Augustus maand te toon.

DEBITEUREINVORDERINGSKEDULE

KREDIETVERKOPE		AUGUSTUS
Mei	132 000	6 600
Junie	90 000	43 200
Julie	120 000	
Augustus	*	
TOTAAL		

6

6.3 Die eienaar voel dat debiteure nie behoorlik bestuur word nie.

6.3.1 Gee TWEE redes (deur na die inligting verskaf te kyk) om sy gevoel te regverdig.

4

6.3.2 Stel TWEE maatreëls voor wat hy kan instel om die situasie te verbeter.

4

6.4 Huur is in Augustus verhoog. Bereken die bedrag en die persentasie-toename.

5

6.5 Bereken die **rentekoers-persentasie** op die lening van ABSA.

4

6.6 Vergelyk die werklike syfers met die begrote bedrae en lewer kommentaar op elk van die volgende, deur TWEE redes in elke geval te noem.

Advertensies

Afleweringkoste

4

6.7 Die eienaar voel dat die onderneming se voertuie deur die werknemers misbruik word. Gee redes om sy gevoel te regverdig en verskaf TWEE voorstelle wat hy kan gebruik om beter beheer oor die voertuie te hê.

REDES:

VOORSTELLE:

5

35

TOTAAL: 300